

TÁRGYTEMATIKA
Általános pszichológia
(PEDB22-106)

Tárgyfelelős és oktató: Veres-Székely Anna szekely.anna@ppk.elte.hu
A kurzus weboldala: <https://www.adaptationlab.eu/education/altpszich>

Oktatás célja

A tárgy képzési célja:

A kurzus egyrészt szemléleti alapot nyújt a pszichológia tudományában: bemutatja a tudományos pszichológia kialakulását, az alapvető ismereteket a pszichológia szemléletével, módszereivel és főbb területeivel kapcsolatban, néhány klasszikus és modern elmélet, kutatási eredmény és alkalmazott terület ismertetésén keresztül. Ezek után a kurzus hangsúlyos része az általános pszichológia, melynek során a lelki tevékenységek bemutatására kerül sor, különös hangsúllyal a kognitív és affektív pszichológia területeire és alkalmazott területekre, mint amilyen például a készségfejlesztés. Az elméleti alapot kiegészíti a tárgyalt jelenségek demonstrálása és elemzése a hallgatók saját élményeire alapuló tapasztalata és az oktató kutatási eredményeinek bemutatása alapján.

Tanulási eredmények, kompetenciák

- **Tudás**
 - Ismeri a pszichológia és az általános pszichológia főbb területeit, módszereit, tényeit. Alapvető ismeretei vannak a pszichológiáról, mint tudományról, és a nevelésben, oktatásban, emberi kapcsolatokban való jelentőségéről.
 - Tájékozott a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület (pszichológia) kapcsolódási lehetőségeiről.
- **Képesség**
 - A pedagógia társdiszciplínái (általános pszichológia) köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni.
 - Megfelelően tudja használni írásban és szóban a neveléstudomány társtudományainak (általános pszichológia) szaknyelvét, alapfogalmait. Meghatározott keretek között érvelni tud, megérti mások véleménynyilvánításának relevanciáját.
 - Rendelkezik együttműködési, alkotó és kommunikációs képességgel, az elvégzett tevékenységek értékelésének, önértékelésének képességével, fejlett a reflektív kompetenciája.
 - Képes a tapasztalatból származó bizonyítékokat és szükség esetén tudományos érveket felsorakoztatni az egyes iskolai és iskolán kívüli nevelési-oktatási hatások, modellek alkalmazási lehetőségei kapcsán.
 - Képes a kooperatív együttműködésre, a gyakorlatokon bemutatott feladatok egyéni vagy csoportos megoldására.
- **Attitűd**
 - Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínák kölcsönhatásban állnak.
 - Tudatos a tanulás és tanítás támogatásában, a nevelési célok megvalósításában humánus, megértő, elfogadó, hiteles segítő.

- Képviseli az együttműködés fontosságát, a közjó szolgálatát.
- Képviseli a tudomány és a kutatás önállóságának fontosságát. Érdeklődik a különböző kutatási, fejlesztési, innovatív megoldások, az új trendek, módszerek, eszközök iránt.
- Tisztában van vele, hogy az általános pszichológia kurzus részét képező gyakorlatokon, demonstrációkon bemutatott vizsgálati eljárások oktatási, gyakorlati célt szolgálnak, és hogy az azokban való aktív részvétel (vizsgálati személyként, vizsgálat vezetőként, megfigyelőként) elengedhetetlen a tudományos módszerek megismeréséhez. Elfogadja, hogy az e gyakorlatokon gyűjtött vizsgálati adatokkal az oktatók az adott jelenséggel kapcsolatos, személyes azonosításra alkalmas adatot nem tartalmazó kutatási adatbázist bővítsék, és azokból oktatási célú publikációkat készítsenek.
- **Autonómia**
 - A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.
 - Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

Tantárgy tartalma

Fő tartalmi, tematikai egységek

- A pszichológia szemlélete, módszerei, tudomány és kutatás a pszichológiában
- Tudat és tudatállapotok, érzékelés – észlelés – figyelem
- A tanulás fogalma, alapformái – Klasszikus és operáns kondicionálás – Magasabb rendű tanulási formák
- Kommunikáció, nyelv, intelligencia, problémamegoldás, kreativitás
- Az emberi motiváció, érzelmek, az érzelem kifejezése és leolvasása – Stressz
- A pszichológia alkalmazási területei, érdekességek a pszichológia területeiről

Tervezett hallgatói tevékenységek, feladatok (órai és órán kívüli):

Az általános pszichológia kurzus részét képező gyakorlatokon, demonstrációkon és az előadásokon való aktív részvétel.

- Számonkérés a megadott és átbeszélt fogalmak alapján (**ZH**) a szorgalmi időszakban. A dátumokat lásd a kurzus weboldalán aktualizálva.
- Egy kötelezően választandó **prezentációs feladat**, melyre a kurzus végén kerül sor (5 perc/résztvevő) - az adott félév feladatait lásd a kurzus weboldalán aktualizálva.
- 24 órás **vizsga** (egy adott téma önálló feldolgozása és összefoglaló esszé megírása).

Tanítási módszerek

Az alapismeretek előadás keretében történő ismertetését és minél szemléletesebb illusztrálását a feldolgozott ismeretekkel kapcsolatban saját tapasztalatot is nyújtó gyakorlatok és demonstrációk egészítik ki.

Számonkérési és értékelési rendszere

Követelmények és az értékelés módja, szempontjai:

követelmények

- az órákon tárgyalt elméleti anyag és a kötelező szakirodalom ismerete
- a tárgyalt tananyag alapján felvetett kérdések önálló, kreatív megoldása

az értékelés módja: minősítés

- A végső érdemjegy négy részjegy átlaga: a fogalmak ismerete (a két legjobban sikerült **ZH**), a választott feladat (**prezi**) és a 24h-s **vizsga esszé** értékelése alapján.
- Az elméleti tananyag elsajátításának mélysége, a követelmények teljesítése.

az értékelés szempontjai:

- az elméleti tudás mennyisége és minősége
- az elsajátított tudás integrálásának képessége

Irodalom

Kötelező irodalom

Atkinson, & Hilgard (2005). *Pszichológia* (Osiris, Budapest). Az egyes témakörökhöz kapcsolódó pontos oldalszámokat az órákon pontosítjuk. Minden olvasnivaló hozzáférhető lesz egy google drive-on, melynek a linkjét Neptun emailen fogom kiküldeni a szemeszter elején.

Ajánlott irodalom:

Az egyes témakörökhöz kapcsolódó kurrens szakirodalmakat az órákon pontosítjuk és tárgyalt témák függvényében aktuálisan adom meg a kurzushoz tartozó webtárhelyen, melynek linkjét emailben fogom elküldeni.

Néhány javasolt könyv:

Boross, O., & Pléh Cs. (szerk.). (2004). *Bevezetés a pszichológiába*. Osiris Kiadó.

Czigler I., & Oláh A. (szerk.). (2007). *Találkozás a pszichológiával*. Osiris Kiadó

Oláh A. (szerk.). (2006). *Pszichológiai alapismeretek*. Bölcsész konzorcium.

<http://mek.oszk.hu/05400/05478/index.phtml>

Zimbardo, P., Johnson, R. & McCann, V. (szerk.). (2020). *Pszichológia mindenkinek 1-4*. Libri Könyvkiadó Kft.